

Kunta- ja aluehallinto-osasto

8.2.2012

Kunnan- ja kaupunginhallituksille

Lausuntopyyntö Kunnallishallinnon rakenne –työryhmän selvityksestä sekä kuntauudistukseen liittyvistä muista uudistuksista

Tämä lausuntopyyntö koskee kunnallishallinnon rakennetyöryhmän selvitystä sekä käynnistettäviä kuntalain ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuudistuksia sekä jo meillä olevaa kuntien tehtävien arviointityötä.

Valtiovarainministeriö pyytää kunnanvaltuuston lausunnon sähköisellä lausuntomenettelyllä.

Kunnallishallinnon rakennetyöryhmän esitys

Pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen hallitusohjelman mukaan hallitus toteuttaa koko maan laajuisen kuntauudistuksen, jonka tavoitteena on vahvoin peruskuntiin pohjautuva elinvoimainen kuntarakenne. Hallitusohjelman mukaan vahva peruskunta muodostuu luonnollisista työssäkäyntialueista ja on riittävän suuri pystyäkseen itsenäisesti vastaamaan peruspalveluista vaativaa erikoissairaanhoidon ja vastaavasti vaativia sosiaalihuollon palveluja lukuun ottamatta. Vahva peruskunta kykenee tulokselliseen elinkeinopoliittikkaan ja kehittämistyöhön sekä voi tehokkaasti vastata yhdyskuntarakenteiden hajautumiskehitykseen.

Hallitusohjelman mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämis- ja rahoitusvastuu säilytetään kunnilla. Laadukkaiden sosiaali- ja terveystalvelujen saatavuuden varmistamiseksi ja rahoituksen turvaamiseksi tulee muodostaa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämis- ja rahoitusvastuuseen kykeneviä vahvoja peruskuntia.

Hallitusohjelman mukaan hallitus ohjaa kuntauudistuksen etenemistä ja käynnistää koko maan kattavan selvityksen kullekin alueelle tarkoituksenmukaisesta kunta- ja palvelurakenteesta. Selvityksen perusteella valmisteltava rakennelaki korvaa PARAS-puitelain.

Valtiovarainministeriö asetti virkamiehistä koostuvan Kunnallishallinnon rakenne -työryhmän 4.3.2011 selvittämään kuntalain kokonaisuudistuksen pohjaksi vaihtoehtoisia kunnallishallinnon rakennemalleja. Työryhmän toimikaudeksi määriteltiin 4.3.2011 – 30.12.2011. Hallitusohjelman linjausten johdosta valtiovarainministeriö muutti työryhmän toimeksiantoa ja kokoonpanoa 2.9.2011 sekä myöhemmin jatkoi työryhmän toimikautta 30.1.2012 asti.

Työryhmän tehtävänä oli laatia hallitusohjelmassa tarkoitettu selvitys kullekin alueelle tarkoituksenmukaisesta kunta- ja palvelurakenteesta. Työryhmän tuli laatia esitykset kuntauudistuksen kriteereistä ja toteuttamistavasta siten, että niiden pohjalta hallitus voi määritellä kuntauudistuksen tarkemmat kriteerit ja etenemisen sekä että niiden pohjalta voidaan valmistella hallituksen esitys. Kuntauudistusesitys oli laadittava myös kartta-muotoisena.

Työryhmä luovutti selvityksensä hallinto- ja kuntaministerille 8.2.2012. Selvitys koostuu kahdesta osasta. Raportin osassa I *Selvitysosa* työryhmä kuvaa aikaisempia uudistuksia, uudistuksen tarpeita ja tavoitteita, perustuslain asettamia reunaehtoja, uudistuksen tarkastelunäkökulmia, toteuttamistapoja sekä muutostukea. Raportin osassa II *Alueellinen tarkastelu* työryhmä esittää maakunnittain kunta- ja palvelurakennetta koskevat esitykset.

Työryhmän selvitystä esitellään 18 aluetilaisuudessa helmi-maaliskuussa. Tilaisuudet ovat osa kuntien kuulemista. Niistä jokaisen yhteyteen on varattu aikaa keskustelulle. Tilaisuuksien tarkemmat ohjelmat, paikat ja aikataulut julkaistaan kuntauudistuksen internet-sivuilla www.kuntauudistus.fi.

Aluetilaisuuksissa ja tällä lausuntomenettelyllä tapahtuvien kuulemisten jälkeen hallitus tekee linjaukset kuntauudistuksen etenemistavoista, kriteereistä sekä uudesta kuntarakenteesta.

Kuntauudistukseen liittyvät muut uudistukset

Kuntauudistukseen liittyy kuntarakenneuudistuksen lisäksi kuntalain kokonaisuudistus, valtionosuusjärjestelmän uudistaminen sekä kuntien tehtävien arviointi.

Kuntarakenneuudistus muodostaa hallitusohjelman mukaan pohjan kuntalain kokonaisuudistukselle. Uudistuksessa tarkastellaan uusien rakenteiden näkökulmasta erityisesti kunnan talouden sisäistä ohjausta, kuntien johtamisjärjestelmiä, luottamushenkilöiden asemaa, kuntalain ja erityislakien välistä suhdetta, kunnanosahallintoa sekä kuntien ja markkinoiden välistä suhdetta

Hallitusohjelman mukaan valtionosuusjärjestelmä uudistetaan osana kuntarakenneuudistusta. Järjestelmää yksinkertaistetaan ja selkeytetään sekä kannustavuutta parannetaan.

Hallitus linjasi iltakoulussaan 1.2.2012, että kuntalain kokonaisuudistus sekä valtionosuusjärjestelmää koskeva uudistus aloitetaan välittömästi tämän kuntien lausuntomenettelyn jälkeen.

Osana kuntauudistusta arvioidaan lisäksi kuntien tehtäviä. Valtiovarainministeriö asetti 23.11.2011 työryhmän, jonka tehtävänä on osana kuntauudistusta määrittää uusien kuntien tehtävät sekä arvioida mahdollisuudet vähentää kuntien nykyisiä tehtäviä ja velvoitteita. Työryhmä kartoittaa kuntien tehtävät kokonaisuutena ja niiden hoitoa koskevat velvoitteet. Kartoitus käynnistetään keväällä 2012 ja sen perusteella laaditaan analyysi vuoden 2012 loppuun mennessä.

Lausuntojen antaminen sähköpostin mukana tulleen linkin kautta

Valtiovarainministeriö pyytää tällä lausuntomenettelyllä kuntanne lausumaan kahdesta asiakokonaisuudesta:

- I. Kunnallishallinnon rakenne –työryhmän selvitys
- II. Muut kuntauudistukseen liittyvät uudistukset

Lausunnonantajien suuren määrän vuoksi lausuntokierros toteutetaan sähköisen lomakkeen avulla. Lausunnot molemmista asiakokonaisuuksista annetaan vastauslinkin kautta, joka lähetetään jokaisen kunnan kirjaamon sähköpostiosoitteeseen. **Lausunnot tulee antaa viimeistään perjantaina 13.4.2012 klo 16.00 mennessä.**

Elinvoimainen kunta- ja palvelurakenne -selvitys on lähetetty kuntiin sähköpostilla 8.2. ja se löytyy myös sähköisenä osoitteesta:

http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/01_julkaisut/03_kunnat/20120206Elinvo/name.jsp

Tämän lausuntopyynnön liitteenä on lausuntopyynnössä esitetyt kysymykset helpottamaan lausuntojen valmistelua kunnassanne. Valtiovarainministeriöön ei tule toimittaa sähköisesti täytetyn lomakkeen lisäksi kirjallista lausuntoa.

Lisätietojen antajat

Kunnallishallinnon rakenne -työryhmän selvitykseen liittyen:

Päivi Laajala, valtiovarainministeriö, puh. (09) 160 32200, etunimi.sukunimi(a)vm.fi
 Auli Valli-Lintu, valtiovarainministeriö, puh. (09) 160 32220, etunimi.sukunimi(a)vm.fi
 Anu Hernesmaa, valtiovarainministeriö, puh. (09) 160 32206, etunimi.sukunimi(a)vm.fi

Kyselyn sisältöön liittyen:

Suvi Savolainen, valtiovarainministeriö, puh. (09) 160 32217, etunimi.sukunimi(a)vm.fi
 Katja Palonen, valtiovarainministeriö, puh. (09) 160 32202, etunimi.sukunimi(a)vm.fi
 Teemu Eriksson, valtiovarainministeriö, puh. (09) 160 32235, etunimi.sukunimi(a)vm.fi
 Mikko Saarinen, valtiovarainministeriö, puh. (09) 160 34940, etunimi.sukunimi(a)vm.fi

Kyselyn tekniseen toteutukseen liittyen:

Sini Paavilainen, valtiovarainministeriö, puh. (09) 160 32214, etunimi.sukunimi(a)vm.fi
 Minna Koivisto, valtiovarainministeriö, puh. (09) 160 32245, etunimi.sukunimi(a)vm.fi

Ystävällisin terveisin

Päivi Laajala

Osastopäällikkö, ylijohtaja

Kunnallishallinnon rakenne -työryhmän puheenjohtaja

Liitteet	Lausuntopyynnön kysymykset
Tiedoksi	Hallinto- ja kuntaministeri Henna Virkkunen Valtiosihteeri Anna-Kaisa Ikonen Erityisavustaja Elina Laavi